

**Tahirü'l-Mevlevî, Mir'at-ı Hazret-i Mevlânâ, Hazırlayan: Mehmed
Veysî DÖRTBUDAK, Konya: Rûmî Yayınları, 2008, s. 61, ISBN:
978-6055-9591-1-1.**

Abdullah ARI*

Âsâr-ı selefde bunun emsâli görülmez
Her veçhile bu hıdmeti takdire sezâdır
Şeyh Gâlib'e, Esrâr Dede'ye etditefvîk
Bu hilyesi eslâfa bütün gıpta-fezâdır
Nazmi Bey

Hilye denilince akla Hz. Muhammed'in (s.a.v.) fizikî, ahlâkî, ruhî ve insânî özelliklerini anlatan hat sanatı eseri gelmektedir. Divan edebiyatında da Hz. Muhammed'in (s.a.v.) fizikî, ahlâkî, ruhî ve insânî özelliklerini anlatan eserlere Hilye adı verilmektedir. Günümüze kadar hilye ile ilgili yapılan çalışmalar genellikle, Hz. Muhammed (s.a.v.) için yazılan eserlerle sınırlı tutulmuştur. Halbuki edebiyatımızda başka şahsiyetleri de anlatan hilye tarzında eserlerde yazılmıştır. Tahirü'l-Mevlevî'nin yazmış olduğu "Mir'at-i Hazret-i Mevlânâ" isimli eseri, hilye türüne farklı bir açıdan bakması ve divan edebiyatında var olan; fakat mevcut literatürde pek yer almayan bir konuya açıklık getirmesi yönüyle araştırmacıların karşısına çıkmaktadır. İşte biz farklı bir hilye türü olması hasebiyle Mir'at-i Hazret-i Mevlânâ isimli eserin tanıtımını yapmaya çalışacağız.

Eser besmele ile başlar. Hamdele ve salveleden sonra sırasıyla dört halife olan Hz. Ebu Bekir, Hz. Ömer, Hz. Osman ve Hz. Ali (r.a.) övülür ve devrin padişahı olan Abdulhamid Han'a dua edilir. Akabinde yazar Hz. Mevlana'nın yüzünün

* Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eski Türk Edebiyatı Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı Mezunlu.

levhi mahfuza benzediğini, ela renkli gözünün mahmur ve geniş, sakalının kumrala yakın olduğu gibi fiziksel özellikleri, sohbetinin tatlı ve yüzünün güleç olduğu, söz söyleyince ölü gönüllerin dirildiği, şefkatli ve merhametli olduğu gibi ahlakî, ruhî ve insânî özelliklere sahip olduğunu söyler.

Eserde hilye kısmından sonra yazarın yani Tahirü'l-Mevlevî'nin Kaside-i Âtiye-i Nefî'ye nazire olarak yazdığı şiirin Kayseri Mevlevî Şeyhi Ahmet Remzi Akyürek Dede tarafından yapılan tahmisi ve Nazmi Bey'in, İzmirli Hafız İsmail Bey'inve Hafız Şerafeddin Bey'in birer şiiri yer almaktadır.

1899 senesinde Tahir Dede Kütüphanesi'nden neşredilen bu eseri hazırlayan MehmedVeysi DÖRTBUDAK, her kesimden okuyucuya hitap etmek için eseri, günümüz imlasına yakın aktardığını ve transkripsiyonu yapmadığını Önsöz'de belirtir. Eserin yazarı olan Tahir'ül-Mevlevî'in hayatı, eserleri ve edebi kişiliği hakkında kısaca bilgi verir. Tahir'ül-Mevlevî'nin bu eseri Yenikapı Mevlevihanesi'nde çileye girdiği dönemde yazdığını söyler.

Hilye-i Hazret-i Mevlânâ bölümünde eser nazım şeklinde okuyucuya sunulmaktadır. Ayrıca eserin sonunda eserin Tahir Dede Kütüphanesi'nden basılmış nüshası da verilmiştir.

İçindekiler, Sözlük ve Dizin kısımları eserin 2. Baskısında yer alırsa, bu eserin değerini daha da artacaktır.

Sonuç olarak hacmi küçük ancak içerdiği bilgiler bakımından oldukça büyük olan bu eser, Hz. Mevlânâ'yı anlamak isteyenlere ve Hz. Mevlânâ'nın fizikî, ahlâkî, ruhî ve insânî özelliklerini öğrenmek isteyen Hz. Mevlânâ dostlarına rehberlik edecek bir başvuru kaynağı niteliğini taşımaktadır.